

تحلیل و بررسی طراحی شهری مناسب معلولین برای ایجاد ساختار شهری ایده آل و سالم

حجت الله رشید کلویر^{۱*}، مینا توکل^۲

phd_rashid@yahoo.com

mina_89t@yahoo.com

چکیده

در شهر ایده آل رسیدگی به وضع حقوق و تکالیف شهروندان در یک مجموعه قابل بررسی است و این دو در تعاملی دو سویه اند .

مدیریت شهری ساماندهی این ارتباط را بر عهده دارد. در این بین چگونگی دسترسی های محیطی نقش تعیین کننده در بهره برداری از محیط اجتماعی و دستیابی افراد به خدمات عمومی آموزش، اشتغال و استفاده از حقوق فردی و اجتماعی دارند. موانع محیطی گرچه برای همه مردم ایجاد مشکل می نماید لیکن معلولین جسمی - حرکتی را از حضور در جامعه و حقوق شهروندی ایشان محروم می نماید. در ایران نیز، به ویژه پس از پایان جنگ تحمیلی، با افزایش شمار آسیب دیدگان توجه به ایجاد و گسترش آنچه اکنون از آن تحت عنوان «محیط بدون مانع» یاد می کنند ضرورتی مضاعف و اجتناب ناپذیر یافته است. دستیابی به محیط مسکونی و شهری بدون مانع برای حضور معلولان به صورت یک آرزوی دست نیافتنی جلوه کرده است و علیرغم اینکه در برخی محیط ها به صورت نمایشی کارهایی انجام میشود، اما متأسفانه هنوز معماران و شهر سازان نگاهی به معلولان حاضر در جامعه ندارند. عدم دسترسی معلولان به امکانات عمومی جامعه، خدمات حمل و نقل، مراکز خرید، مراکز اداری، آموزشی، تفریحی، ورزشی، ... حاکی از همین نگرش و دیدگاه است. هدف اصلی پژوهش حاضر مناسب سازی مبلمان شهری و یا عناصر خدماتی بیشتر از جنبه ارائه خدمات رفاهی، تامین امنیت و آسایش و تولید امکانات مناسب برای فرد معلول در حال حرکت و در رابطه مستقیم با مناسب سازی عناصر شهری می باشد.

واژه‌های کلیدی: طراحی شهری، مناسب سازی، ساختار شهری، معلولین جسمی حرکتی.

^{۱*} هیات علمی دانشگاه محقق اردبیل، اردبیل، ایران.

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه علوم تحقیقات اردبیل، اردبیل، ایران.